

antage, men desuagtet finder jeg, at et Besædningsskifte bør gives, idet jeg dog derhos formener, at Bederlaget, saaledes som det er foreslaaet i Lovforslaget, ikke er saa ganske passende for de forskjellige Hartkorns-Besiddere. Er det Bederlag, som de frie Hartkorns-Besiddere uden Gods erholde, tilstrækkeligt, forekommer det mig, at det for de Besiddere, som have Gods, vil være mere end tilstrækkeligt. Jeg skal ikke her nærmere gaae ind paa nogen Detail; jeg vil navnlig ikke gaae ind paa det Spørgsmaal, hvorvidt nemlig den Omstændighed, at et Skattebeneficium er grundet paa et Privilegium, garanterer saadant Skattebeneficium. Jeg kan for mit Bedkommende virkelig ikke ansee dette Argument for afgjørende; thi det kan vel være, at man siger, at Privilegier skulle overholdes, men jeg troer ikke, at dette i Virkeligheden skeer; de blive overholdte saalænge, som Indholdet stemmer med Tiden; men, forandrer Tiden sig, saa rokker man ogsaa efterhaanden ved Privilegiet. Naar jeg tager Grevernes og Friherrerens Privilegier for mig og sammenligner deres Indhold med de nuværende Tilstande, navnlig de Paragrapher, som handle om Lehenes Bestauning, saa, uagtet at det aldrig er sagt, at disse Privilegier skulle hæves enten ganske eller for en Deel, saa ere de dog for en stor Deel hævede, s. Ex. med Hensyn til det saakaldte Frihedshartkorn, med Hensyn til hvilket det hedder i Grevernes Privilegier, at de skulle være frie for al Skat. Meningen er vistnok denne, og jeg kan ikke fortolke paagældende s paa anden Maade; men dette har man paa ingen Maade holdt sig efterrettelig, og det kunde man visstnok ikke heller. Jeg vil imidlertid slutte med hvad jeg begyndte, at, om der end kunde være mindre væsentlige Ting, hvorom der kunde være andre Anstuelser; og hvori man kunde ønske Forandringer, saa vil jeg dog see hen til Hovedformaalet, og det anseer jeg for saa vigtigt, at, om end slet ingen af Modificationerne, som jeg anseer for ønskelige, kunde opnaaes, saa vil jeg dog hellere see

børi derfra og tage Lovforslaget saaledes som det her foreligger, end at denne Sags endelige Ordning paa Grund heraf skulde lide nogen Udsættelse.

M. Ottesen: Naar jeg har bedet om Ordet, saa er det netop, for at slutte mig til det, som den ærede sidste Taler udtalte. Det er ogsaa min Mening, at det vigtigste Punkt, som vi skulle handle om, det er, at vi faae en saadan Lov sat igjennem som denne. Den ærede Taler, som sidder strax ved mig, udtalte igaar, at denne Lov var en Hovedhjørnesteen; jeg kan nu just ikke sige, at det er en Hovedhjørnesteen, men det kan jeg sige, at det er en stor Anstødssteen, og derfor maae vi see at faae den ryddet tilside; det er den Fordeel, som denne Lov medfører, idet den foreskriver, at Byrderne i communal Henseende blive ligeligt fordeelte, at de Folk, som ere i Communerne, kunne tale med hverandre om alle de Ting, som de skulle yde, og der er ingen Forskiel i Nogetsomhelst. Det anseer jeg for en stor Fordeel, men derfor kan jeg ikke være fuldkomment enig med den Taler, som sidst satte sig, i, at dette Privilegium, som fra gamle Dage af har været bevaret for det frie Hartkorn, at det skulde give Anledning til et saa fuldkomment retsligt Krav paa Erstatning, at det skulde ligefrem være forudsat, at Saadant maatte skee; jeg holder derimod netop til den Mening, som Minoriteten af den Landbocommission, som var nedsat forgangen Sommer, havde, idet den syntes, at der er ingen Ting, som giver Rettighed til, at Vedkommende absolut kunne forlange, at de skulle have en saadan Erstatning, men, idet den dog alligevel syntes, at Villighed talte for, at der dog maatte gives Erstatning til Mogle.

Rettelse.

Nr. 80 Sp. 1263 L. 5 f. n. „Besinge“ læs: „Mefinge“.